UNIWERSYTET RZESZOWSKI

WYDZIAŁ NAUK ŚCISŁYCH I TECHNICZNYCH INSTYTUT INFORMATYKI

Mykhailo Kleban 134922

Informatyka

System rezerwacji sal/podział godzin

Praca projektowa

Praca wykonana pod kierunkiem dr inż. Ewa Żesławska

Spis treści

1.	Stre	szczenie	2		
	1.1.	Streszczenie w języku polskim	2		
	1.2.	. Abstract in English			
2.	Opis projektu				
	2.1.	Cel i przeznaczenie	3		
	2.2.	Główne funkcjonalności	3		
	2.3.	Typy zajęć	3		
	2.4.	Zastosowane technologie	3		
3.	Imp	Implementacja systemu			
	3.1.	Struktura aplikacji	4		
4.	Har	monogram realizacji projektu	5		
5.	Opis	s interfejsu uzytkownika	6		
	5.1.	Baza danych	12		
	5.2.	Diagram Baza Danych	12		
	5.3.	Interfejs użytkownika	13		
	5.4.	Walidacja i błędy	13		
	5.5.	Szczegółowy opis komponentów GUI	13		
		5.5.1. Formularz Dodawania Zajęć (DodajZajeciaPanel)	13		
		5.5.2. Formularz Edytowania Zajęć (EdytujZajeciaPanel)	13		
		5.5.3. Formularz Logowania (Login)	14		
		5.5.4. Panel Sekretariatu (SekretariatPanel)	14		
	5.6.	Diagram komponentów GUI i zależności	14		
6.	Test	owanie systemu	15		
	6.1.	Testy logowania	15		
	6.2.	Testy dodawania zajęć	15		
	6.3.	Testy filtrowania danych	16		
	6.4.	Testy edycji i usuwania zajęć	16		
	6.5.	Testy walidacji danych	17		
7.	Pods	sumowanie i wnioski	18		
	7.1.	Osiągnięte rezultaty	18		
	7.2.	Wnioski	18		
	Bibli	iografia	20		
	Spis	rysunków	21		
	Spis	listingów	22		
	Ośw	riadczenie studenta o samodzielności pracy	23		

1. Streszczenie

1.1. Streszczenie w języku polskim

Celem niniejszego projektu było stworzenie aplikacji wspomagającej proces **rezerwacji sal** oraz zarządzania **harmonogramem zajęć** na uczelni. Projekt został zrealizowany w języku **Java** z wykorzystaniem **graficznego interfejsu użytkownika** (Swing), połączenia z relacyjną bazą danych **PostgreSQL** za pomocą **JDBC** oraz wzorca **DAO** do komunikacji z bazą.

Aplikacja umożliwia wykonywanie operacji **dodawania, edytowania, filtrowania** i **usuwania zajęć** dla różnych typów (**wykład**, **laboratorium**, **projekt**). Uwzględnia różnice w obsłudze **grup** w zależności od typu zajęć oraz zawiera **walidację danych wejściowych** i odpowiednie **komunikaty błędów**.

Projekt pozwolił na rozwinięcie umiejętności z zakresu **programowania obiektowego**, pracy z **bazami danych** oraz tworzenia aplikacji desktopowych z wykorzystaniem bibliotek **GUI**.

1.2. Abstract in English

The aim of this project was to create an application that supports the process of **room reservation** and **class schedule management** at a university. The project was implemented in **Java** using a **graphical user interface** (Swing), connection to a relational database **PostgreSQL** via **JDBC**, and the **DAO design pattern** for data access.

The application allows **adding**, **editing**, **filtering**, and **deleting classes** of various types (**lecture**, **laboratory**, **project**). It handles **group selection logic** depending on the type of class and includes **input validation** with appropriate **error messages**.

The project enabled the development of skills in **object-oriented programming**, working with **data-bases**, and creating desktop applications using **GUI libraries**.

2. Opis projektu

2.1. Cel i przeznaczenie

Projekt **System rezerwacji sal / podział godzin** został zaprojektowany z myślą o ułatwieniu zarządzania harmonogramem zajęć akademickich. Głównym celem systemu jest wsparcie administracji uczelni w planowaniu i koordynowaniu zajęć dydaktycznych w sposób zautomatyzowany i intuicyjny.

2.2. Główne funkcjonalności

System umożliwia użytkownikowi wykonywanie następujących operacji:

- dodawanie zajęć wraz z informacjami: dzień tygodnia, godzina, typ zajęć, kierunek, przedmiot, prowadzący, sala, grupa;
- edytowanie oraz usuwanie wcześniej dodanych zajęć;
- filtrowanie zajęć według sali, grupy i typu zajęć;
- walidację danych przy wprowadzaniu (np. sprawdzanie konfliktów sal i grup);
- obsługę wyjątków i prezentację komunikatów błędów.

2.3. Typy zajęć

System rozróżnia trzy typy zajęć, które różnią się liczbą przypisanych grup:

- Wykład (Wyklad) przeznaczony dla wszystkich grup;
- Projekt (ćwiczenia) przeznaczony dla dwóch konkretnych grup (np. A i B);
- Laboratorium przeznaczone dla jednej grupy.

2.4. Zastosowane technologie

Do realizacji projektu wykorzystano następujące technologie:

- język Java;
- biblioteka Swing do budowy graficznego interfejsu użytkownika;
- baza danych PostgreSQL;
- interfejs **JDBC** do komunikacji z bazą danych;
- komponent **LGoodDatePicker** do wyboru daty [1].

3. Implementacja systemu

System został zaimplementowany w języku **Java**, z wykorzystaniem biblioteki **Swing** do budowy graficznego interfejsu użytkownika oraz technologii **JDBC** do komunikacji z bazą danych **PostgreSQL**.

3.1. Struktura aplikacji

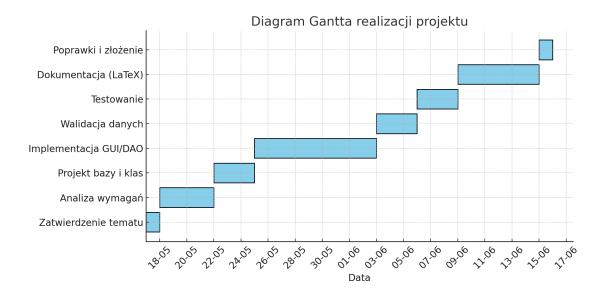
Struktura projektu została logicznie podzielona na pakiety zgodnie z zasadami dobrej organizacji kodu. W folderze src znajdują się wszystkie elementy źródłowe aplikacji, zorganizowane w następujący sposób:

- dao klasy odpowiedzialne za dostęp do danych:
  - LoginDAO obsługa uwierzytelniania użytkownika;
  - ZajeciaDAO operacje CRUD na tabeli zajęć.
- database logika połączenia z bazą danych:
  - DatabaseConnection klasa łącząca aplikację z PostgreSQL.
- DodajZajeciaPanel komponent GUI odpowiedzialny za dodawanie nowych zajęć:
  - DodajZajeciaPanel.java/.form-panel formularza oraz jego widok.
- EdytujZajeciaPanel komponent GUI służący do edycji zajęć:
  - EdytujZajeciaPanel.java/.form-logika i widok edycji.
- Login komponent odpowiedzialny za ekran logowania:
  - Login.java/.form widok i obsługa logowania.
- model klasy reprezentujące dane biznesowe:
  - Zajecia klasa bazowa reprezentująca ogólne zajęcia;
  - Wyklad, Projekt, Laboratorium klasy dziedziczące;
  - PlanZajec klasa pomocnicza reprezentująca pojedynczy wpis w planie.
- SekretariatPanel główny interfejs do zarządzania zajęciami:
  - SekretariatPanel.java/.form widok panelu oraz jego logika.
- resourse folder przechowujący zasoby zewnętrzne (np. ikony lub grafiki).
- Main. java klasa uruchamiająca aplikację.

Takie rozdzielenie pozwala na lepszą czytelność kodu, łatwiejsze zarządzanie komponentami oraz zgodność z zasadami programowania obiektowego.

4. Harmonogram realizacji projektu

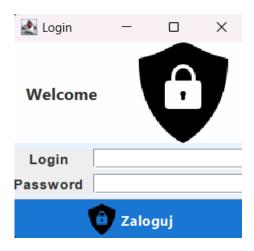
W poniższej tabeli oraz na wykresie Gantta przedstawiono plan realizacji projektu wraz z zakładanym czasem trwania każdego etapu.

Rys. 1. Harmonogram realizacji projektu w formie wykresu Gantta

5. Opis interfejsu uzytkownika

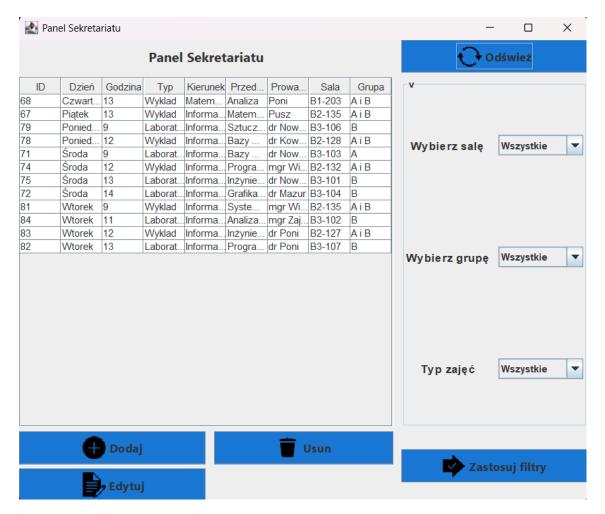
Panel logowania

Rys. 2. Panel logowania do systemu

Panel logowania umożliwia autoryzację użytkownika przed uzyskaniem dostępu do głównego interfejsu systemu. Użytkownik wprowadza dane w pola Login i Password, a następnie klika przycisk **Zaloguj**. Przy nieprawidłowych danych wyświetlany jest komunikat błędu.

Główny panel sekretariatu

Rys. 3. Główny panel sekretariatu z listą zajęć i filtrowaniem

Główny panel aplikacji wyświetla listę wszystkich zajęć w formie tabeli. Użytkownik może:

- Dodawać zajęcia klikając przycisk Dodaj,
- Edytować istniejące zajęcia po zaznaczeniu wiersza i kliknięciu Edytuj,
- Usuwać zajęcia klikając przycisk Usuń,
- Filtrować dane za pomocą rozwijanych list: sala, grupa, typ zajęć,
- Odświeżać widok klikając przycisk Odśwież.

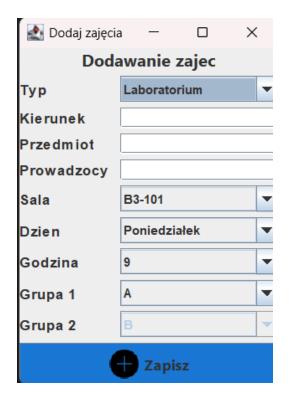
Formularz dodawania zajęć typu Wykład

Rys. 4. Formularz dodawania zajęć typu Wykład

Użytkownik wprowadza dane dotyczące wykładu: kierunek, przedmiot, prowadzący, sala, dzień tygodnia, godzina. Zajęcia typu wykład są przypisane do wszystkich grup, więc pola Grupa 1 i Grupa 2 są wyszarzone.

Formularz dodawania zajęć typu Laboratorium

Rys. 5. Formularz dodawania zajęć typu Laboratorium

W tym formularzu użytkownik wybiera jedną grupę laboratoryjną, dla której są przeznaczone dane zajęcia. Pole Grupa 2 jest wyłączone.

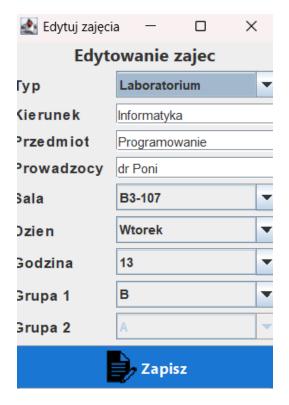
Formularz dodawania zajęć typu Projekt

Rys. 6. Formularz dodawania zajęć typu Projekt

Dla zajęć typu Projekt dostępne są dwa pola wyboru grup: Grupa 1 i Grupa 2. System wymusza wybranie obu, ponieważ projekty realizowane są wspólnie przez dwie grupy.

Formularz edycji zajęć

Rys. 7. Formularz edycji istniejących zajęć

Formularz edycji pozwala na modyfikację danych wcześniej zapisanych zajęć. Po zaznaczeniu wiersza w tabeli, dane są automatycznie ładowane do formularza. Po kliknięciu **Zapisz**, rekord zostaje zaktualizowany w bazie danych. System waliduje dane przed zapisem.

5.1. Baza danych

5.1. Baza danych

Dane przechowywane są w relacyjnej bazie danych **PostgreSQL**, w ramach schematu public bazy javabase. System korzysta z następujących tabel:

- zajecia główna tabela przechowująca dane o wszystkich zajęciach:
  - id, typ, kierunek, przedmiot, prowadzacy, sala, dzien, godzina, grupa1, grupa2.
- projekty zawiera przypisanie dwóch grup do zajęć typu Projekt:
  - zajecia_id, grupa1, grupa2.
- laboratoria przechowuje numer grupy przypisanej do zajęć typu Laboratorium:
  - zajecia_id, nr_grupy.
- uzytkownicy tabela logowania przechowująca dane uwierzytelniające użytkowników:
  - id, login, haslo.

Tabele są powiązane logicznie przez kolumnę zajecia_id, a dane zabezpieczone są poprzez ograniczenia integralności oraz indeksy. Struktura została zaprojektowana tak, aby umożliwiać wygodne wykonywanie operacji CRUD i filtrowania.

5.2. Diagram Baza Danych

Rys. 8. Diagram relacyjny bazy danych systemu

5.3. Interfejs użytkownika 13

5.3. Interfejs użytkownika

Interfejs został wykonany w technologii Swing. Główne okna aplikacji to:

- Ekran logowania umożliwia dostęp tylko zalogowanym użytkownikom;
- Panel sekretariatu pozwala na przeglądanie i zarządzanie zajęciami;
- Formularz dodawania zajęć umożliwia wprowadzenie nowych zajęć;
- Formularz edycji zajęć pozwala na modyfikację istniejących rekordów.

5.4. Walidacja i błędy

System zawiera zabezpieczenia:

- Sprawdzanie dostępności sali w wybranym dniu i godzinie;
- Sprawdzanie, czy dana grupa nie ma już zajęć w tym czasie;
- Obsługa wyjątków SQL i wyświetlanie komunikatów błędów użytkownikowi.

5.5. Szczegółowy opis komponentów GUI

5.5.1. Formularz Dodawania Zajęć (DodajZajeciaPanel)

- Cel: Dodawanie nowych rekordów zajęć do bazy danych.
- Elementy:
  - JComboBox typ zajęć (np. Wykład, Laboratorium, Projekt);
  - JTextField kierunek, przedmiot, prowadzący, sala, godzina, grupa1, grupa2;
  - JComboBox dzień tygodnia;
  - JButton "Zapisz" zapisuje dane do bazy danych.
- Uwagi: Interfejs zawiera etykiety (JLabel) przypisane do każdego pola. Formularz obsługuje walidację przed zapisem zajęć.

5.5.2. Formularz Edytowania Zajęć (EdytujZajeciaPanel)

- Cel: Edytowanie istniejących danych zajęć.
- Elementy: Te same co w DodajZajeciaPanel, jednak służą do aktualizacji danych:
  - Pola są wstępnie wypełnione danymi z wybranego rekordu;
  - JButton "Zapisz" aktualizuje dane w bazie.
- Uwagi: Pola są edytowalne i automatycznie uzupełniane na podstawie danych wybranych z tabeli.

5.5.3. Formularz Logowania (Login)

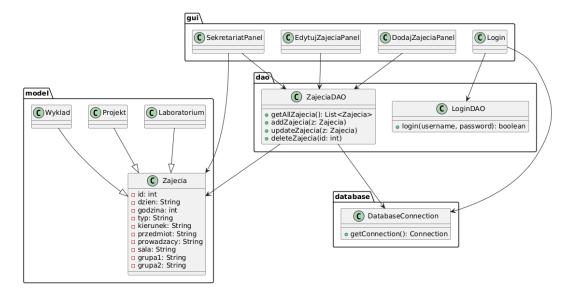
- Cel: Autoryzacja użytkownika w systemie.
- Elementy:
  - JTextField-login;
  - JPasswordField hasło;
  - JButton "Zaloguj" weryfikuje dane logowania.
- Uwagi: Prosty, nowoczesny wygląd z ikoną kłódki; Zabezpieczenie dostępu do aplikacji.

5.5.4. Panel Sekretariatu (SekretariatPanel)

- Cel: Zarządzanie zajęciami (CRUD).
- Elementy:
  - JTable wyświetlanie listy zajęć;
  - JComboBox filtrowanie po sali, grupie, typie zajęć;
  - JButton "Dodaj", "Usuń", "Edytuj", "Zastosuj filtry", "Odśwież";
  - JScrollPane przewijana tabela;
  - JLabel etykiety opisowe.
- Uwagi: Obsługuje filtrowanie i pełną obsługę CRUD; główny ekran zarządzania.

5.6. Diagram komponentów GUI i zależności

Diagram komponentów GUI i zależności

Rys. 9. Zależności pomiędzy komponentami GUI, modelem danych i warstwą DAO

6. Testowanie systemu

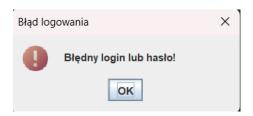
System został przetestowany manualnie poprzez interfejs graficzny oraz poprzez analizę zapytań SQL wykonywanych przez klasę ZajeciaDAO. Testy przeprowadzono w środowisku lokalnym z bazą danych **PostgreSQL**.

6.1. Testy logowania

Przetestowano poprawność działania formularza logowania:

Rys. 10. Logowanie zakończone sukcesem

Rys. 11. Blad logowania - nieprawidlowe dane

6.2. Testy dodawania zajęć

Przetestowano dodawanie różnych typów zajęć:

- Dodanie zajęć typu Projekt poprawne wstawienie danych do bazy;
- Sprawdzenie walidacji grupy i sali przy próbie konfliktu system wyświetla stosowny komunikat;
- Dodanie zajęć tylko dla jednej grupy (np. grupaA) działa prawidłowo.

Rys. 12. Potwierdzenie dodania zajęć

6.3. Testy filtrowania danych

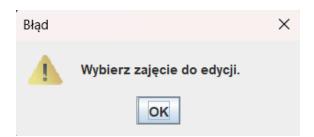
Sprawdzono poprawność działania filtrów:

- Filtrowanie po dniu i grupie poprawne ograniczenie wyników;
- Filtrowanie po typie zajęć i przedmiocie wyświetlane są tylko pasujące rekordy;
- Filtrowanie nieistniejących danych system poprawnie wyświetla pustą tabelę bez błędów.

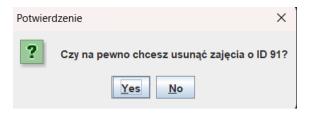
6.4. Testy edycji i usuwania zajęć

Przetestowano operacje modyfikacji i usuwania danych:

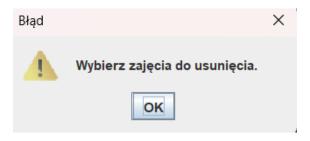
- Edycja sali i prowadzącego zmiany są natychmiast widoczne w tabeli GUI;
- Usunięcie zajęć z bazy powoduje ich zniknięcie z interfejsu;
- Obsługa wyjątków SQL przy próbie edycji nieistniejącego rekordu działa prawidłowo.

Rys. 13. Brak zaznaczonego rekordu do edycji

Rys. 14. Potwierdzenie usuniecia zajec

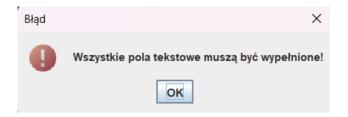

Rys. 15. Brak zaznaczonego rekordu do usuniecia

6.5. Testy walidacji danych

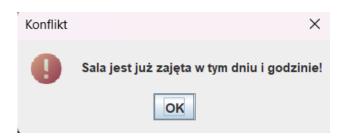
Sprawdzono poprawność działania walidacji formularza:

- Puste pola system wyświetla komunikat bledu i nie zapisuje danych;
- Nieprawidlowe dane (np. litery w polu godzina) poprawna obsługa bledu i komunikat;
- Proba dodania zajec do juz zajetej sali system blokuje takie dodanie;
- Konflikt grupy uzytkownik otrzymuje odpowiedni alert.

Rys. 16. Puste pola formularza – komunikat bledu

Listing 1. Walidacja pustych pol

Rys. 17. Blad – sala juz zajeta w tym terminie

Listing 2. Sprawdzanie dostepności sali

Listing 3. Sprawdzenie konfliktu grupy

7. Podsumowanie i wnioski

Celem niniejszego projektu było zaprojektowanie i zaimplementowanie funkcjonalnego systemu rezerwacji sal oraz zarządzania harmonogramem zajęć dla instytucji edukacyjnej, przy wykorzystaniu języka Java, biblioteki Swing do tworzenia graficznego interfejsu użytkownika, oraz bazy danych PostgreSQL jako backendu do przechowywania danych. Projekt miał na celu połączenie teorii poznanej w trakcie studiów z praktycznym zastosowaniem w formie kompletnej aplikacji.

7.1. Osiągnięte rezultaty

W wyniku realizacji projektu udało się z powodzeniem zaimplementować następujące funkcjonalności:

- Stworzono graficzny interfejs użytkownika umożliwiający intuicyjne zarządzanie danymi o zajęciach;
- Zaimplementowano możliwość dodawania, edytowania oraz usuwania informacji o zajęciach bezpośrednio z poziomu GUI;
- Wprowadzono zaawansowane filtrowanie według sali, grupy oraz typu zajęć;
- Zapewniono walidację danych wejściowych oraz obsługę najczęstszych wyjątków logicznych i technicznych;
- Stworzono strukturę kodu zgodną z podejściem obiektowym, z wyodrębnieniem warstwy dostępu do danych (DAO), modeli danych oraz interfejsów graficznych;
- Połączono aplikację z relacyjną bazą danych PostgreSQL za pomocą technologii JDBC.

Projekt został wykonany zgodnie z założeniami oraz przyjętym harmonogramem. Aplikacja przeszła serię testów funkcjonalnych, które potwierdziły poprawność działania wszystkich podstawowych funkcji systemu.

7.2. Wnioski

W trakcie realizacji projektu zdobyto cenne doświadczenie w zakresie projektowania i implementacji aplikacji desktopowych. W szczególności pogłębiono umiejętności w następujących obszarach:

- stosowanie zasad programowania obiektowego w praktycznych projektach;
- projektowanie i realizacja graficznych interfejsów użytkownika z użyciem Java Swing;
- budowa aplikacji z dostępem do relacyjnej bazy danych z użyciem JDBC oraz języka SQL;
- stosowanie walidacji danych oraz obsługi wyjątków na poziomie interfejsu i logiki aplikacyjnej;
- · organizacja kodu w warstwach oraz stosowanie wzorców projektowych takich jak DAO;
- testowanie i debugowanie aplikacji desktopowych.

System spełnia wszystkie założenia funkcjonalne i stanowi solidną podstawę do dalszego rozwoju. W przyszłości możliwe jest rozszerzenie systemu o dodatkowe funkcjonalności, takie jak:

7.2. Wnioski 19

• mechanizm rejestracji i logowania użytkowników z różnymi poziomami dostępu;

- eksport danych do formatu PDF lub CSV;
- integracja z zewnętrznymi systemami kalendarzowymi (np. Google Calendar);
- rozwinięcie systemu o obsługę powiadomień e-mail dla prowadzących i studentów;
- przekształcenie projektu w aplikację webową z użyciem nowoczesnych frameworków.

Zrealizowany projekt potwierdza możliwość tworzenia złożonych systemów informatycznych nawet w ramach ograniczonego czasu i zasobów, pod warunkiem zastosowania właściwych praktyk inżynierii oprogramowania.

Bibliografia

[1] LGoodDatePicker Team. Lgooddatepicker. https://github.com/LGoodDatePicker, 2024.

Spis rysunków

1	Harmonogram realizacji projektu w formie wykresu Gantta	5
2	Panel logowania do systemu	6
3	Główny panel sekretariatu z listą zajęć i filtrowaniem	7
4	Formularz dodawania zajęć typu Wykład	8
5	Formularz dodawania zajęć typu Laboratorium	9
6	Formularz dodawania zajęć typu Projekt	10
7	Formularz edycji istniejących zajęć	11
8	Diagram relacyjny bazy danych systemu	12
9	Zależności pomiędzy komponentami GUI, modelem danych i warstwą DAO	14
10	Logowanie zakończone sukcesem	15
11	Blad logowania – nieprawidlowe dane	15
12	Potwierdzenie dodania zajęć	15
13	Brak zaznaczonego rekordu do edycji	16
14	Potwierdzenie usuniecia zajec	16
15	Brak zaznaczonego rekordu do usuniecia	16
16	Puste pola formularza – komunikat bledu	17
17	Blad – sala juz zajeta w tym terminie	17

Spis listingów

1	Walidacja pustych pol	1′
2	Sprawdzanie dostepnosci sali	1′
3	Sprawdzenie konfliktu grupy	1′

Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 228/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 grudnia 2021 roku w sprawie ustalenia procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Rzeszowskim

OŚWIADCZENIE STUDENTA O SAMODZIELNOŚCI PRACY

Mykhailo Kleban
Imię (imiona) i nazwisko studenta
Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych
Informatyka Nazwa kierunku
134922 Numer albumu
1. Oświadczam, że moja praca projektowa pt.: System rezerwacji sal/podział godzin
1) została przygotowana przeze mnie samodzielnie,
 nie narusza praw autorskich w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autor- skim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1062) oraz dóbr osobistych chronionych prawem cywilnym,
3) nie zawiera danych i informacji, które uzyskałem/am w sposób niedozwolony,
 nie była podstawą otrzymania oceny z innego przedmiotu na uczelni wyższej ani mnie, ani innej osobie.
2. Jednocześnie wyrażam zgodę na udostępnienie mojej pracy projektowej do celów naukowobadawczych z poszanowaniem przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
(miejscowość, data) (czytelny podpis studenta)